

ly / oike

ALOITE

Kunnallisia viranhaltijoita koskevaan lakiin ei ole kirjattu karensseja työnantajan vaihtuessa. Helsingissä johtavilla virkamiehillä ei siis ole kilpailukielloa heidän siirtyessään kunnallisesta tehtävästä johtavaan asemaan yksityisessä yrityksessä, vaikka virkamiehellä voi olla sellaista tietoa kaupungin toiminnasta ja tavoitteista, jotka antavat yritykselle kohtuutonta hyötyä. Useissa muissa maissa keskeisille virkamiehille ja ministereille voidaan määrätä karenssiaika, jos he siirtyvät yksityisen palvelukseen ja esimerkiksi yksityisissä yrityksissä vastaava tilanne hoidetaan johtajasopimukseen otettavilla kilpailukiello-, salassapito- ja rekrytointikieltolausekkeilla.

Käytännössä laki ei siis rajoita johtavaa virkamiestä solmimasta sopimusta yksityisen työnantajan kanssa, joka harjoittaa kunnan tai kuntayhtymän kanssa kilpailevaa toimintaa tai toimintaa samalla toimialalla. Laki ei myöskään rajoita virkamiehen tai työntekijän oikeutta harjoittaa vastaavaa toimintaa omaan lukuunsa, vaikka virkamies voisi hyödyntää virkasuhteessa saamia tietoja. Tähän liittyen eduskunnassa on työn alla myös lakialoite.

Kilpailukiellon perusteen painavuutta arvioitaessa olisi otettava huomioon työnantajan toiminnan laatu ja sellainen suojan tarve, joka johtuu liike- tai ammattisalaisuuden säilyttämisestä tai työnantajan virkamiehelle tai työntekijälle järjestämästä erityiskoulutuksesta, samoin kuin virkamiehen tai työntekijän asema ja tehtävät. Näin välttyttäisiin tilanteilta, joissa yksityinen sektori ostaa virkamiehen osaamisen lisäksi tämän liikesalaisuuden piiriin kuuluvat tiedot.

Kunta, kuntayhtymä tai niiden liikelaitos taikka näiden kokonaan omistama yhtiö voisi harkinnan pohjalta määrätä enintään kuuden kuukauden odotusajan siirtymälle, jos yksityinen yritys harjoittaa kunnan tai kuntayhtymän kanssa kilpailevaa toimintaa tai toimintaa samalla toimialalla.

Kilpailukiellolla rajoitettaisiin siis johtavan virkamiehen oikeutta tehdä sopimus virka- tai työsuhteen päättymisen jälkeen yksityisen sektorin työnantajan kanssa, joka harjoittaa kunnan tai kuntayhtymän kanssa kilpailevaa toimintaa. Yksityisen sektorin hyvä käytäntö laajennettaisiin näin koskemaan myös kunnallishallintoa.

Yllä olevaan viitaten me allekirjoittaneet esitämme, että kaupunki selvittää mitkä olisivat määräaikaisen kilpailukiellon asettamisen vaikutukset kaupungin etuun. Samalla kaupungin tulisi selvittää tarve asettaa määräaikainen kilpailukiello johtaville virkamiehille ja työntekijöille heidän siirtyessään johtavaan asemaan yksityiseen yritykseen, joka harjoittaa aikaisemman työnantajan kanssa kilpailevaa toimintaa.

25.5.2016

Silvia Modig

1+47